

Beleidsplan 2022-2023

STADS AKKERS

Beleidsplan 2022-2023

Inhoudsopgave

1. Positie van dit document in ons besturingsconcept
2. Onze kernwaarden
3. Onze basis om de kernwaarden in te vullen
4. Sociale activering
5. Scholing en perspectief
6. Biologisch en duurzaam
7. Inzet in de armoedebestrijding
8. Positie in de stadslandbouw
9. Verkoop
10. Disclaimer

Voorwoord

Stichting StadsAkkers, opgericht in 2013, is een begrip geworden in de gemeente Apeldoorn. Op 2,5 hectare grond worden biologische groenten gekweekt door mensen met afstand tot de arbeidsmarkt en door vrijwilligers. StadsAkkers draagt bij aan het tegengaan van de tweedeling in onze samenleving: veel deelnemers hebben het financieel niet breed en vinden een goede dagbesteding in onze tuin. Alle producten die we kweken zijn biologisch en bestemd voor de lokale Apeldoornse markt. En wat we niet verkopen, doneren we, onder andere aan de Voedselbank.

Elke twee jaar schrijven we een beleidsplan. We behandelen hierin een aantal bijzondere onderwerpen waar wij de komende periode mee bezig zullen zijn.

- Apeldoorn Werkt Mee houdt een stelselwijziging in die de gemeente per 1-1-2021 heeft ingevoerd en die nogal wat consequenties voor onze organisatie heeft.
- Een van die consequenties betreft onze financiële gezondheid. We zoeken naar mogelijkheden om hier verbeteringen in aan te brengen.
- Hiermee verband houdt onze interne organisatie. De afgelopen periode hebben we met behulp van SESAM een ontwikkelingstraject ingezet dat doorloopt tot in 2022.

Naast deze onderwerpen spelen er veel zaken waaraan we in de reguliere bedrijfsvoering aandacht willen geven. Daaronder vallen in willekeurige volgorde:

- het omgaan met vrijwilligers,
- onze gebouwen (blokhut, kapschuur, winkel, krattenwasplaats etc.)
- de interne veiligheid,
- onze technische hulpmiddelen (gereedschap, trekker, schoffelmachine etc)
- de exploitatie op diverse terreinen (winkel, blokhut, verkoop aan derden etc.)
- contacten met sponsors en ondersteuners (serviceclubs)
- uitbreiding doelgroepen,
- interne scholing en perspectief,
- uitwerking stadslandbouw,
- duurzaam tuinieren,
- inzet voor armoedebestrijding,
- bestuur en Raad van Advies.

Onze bestuurlijke inspanning is om onze organisatie in stabiel vaarwater te laten koersen, maar dat vraagt voortdurend om alertheid, afwegingen om onze doelen trefzeker te bereiken en om onderhoud. We hebben de traditie om onze beleidsvoornemens periodiek en compact te etaleren. Het is een trefzeker houvast voor onszelf maar het heeft ook betekenis voor allen die zich betrokken voelen bij onze akker. En beoogt ook uitstraling te geven naar de buitenwereld.

Dit beleidsplan volgt op de editie van 2020-2021. Ook nu kiezen we voor een beleidsperiode van twee jaar. Niet zonder reden. Ook voor de komende periode vraagt de context waarin we opereren in verband met de coronapandemie om zorgvuldigheid en zorgzaamheid jegens allen op de akker. We hebben daartoe een hulpstructuur ingericht die bestaat uit enkele bestuursleden en medewerkers, en die blijft erop gericht om steeds tijdige en adequate maatregelen te treffen ter beteugeling van de gevolgen van de pandemie op onze akker. De beheersing is en blijft vooreerst dominant op onze agenda.

Onze organisatie doet mee en wordt geconfronteerd met een stelselwijziging die bekend staat onder de naam "Apeldoorn Werkt Mee". Natuurlijk hebben we respect voor de achterliggende gemeentelijke doelen en doen we geëngageerd mee, maar er zijn wel punten van zorg. Daarop gaan we verder in de tekst in.

Belangrijk is ook onze organisatorische doorontwikkeling. Er zijn de afgelopen jaren steeds vruchtbare verkenningen geweest welke organisatievorm passend is op het kruispunt van onze doelen en de (aansturing van) beschikbare menskracht. We bevinden ons op een groeipad van eertijds een pioniersorganisatie naar een professionele structuur. We hebben daarin forse stappen gemaakt. We spannen ons in dat ieder in een comfortzone kan blijven werken. Dat vraagt wel om nieuwe accenten. We zoeken een operationele oplossing vanuit drie aanvliegroutes: de mens, de teelt en operationele zaken. Inmiddels wordt er geworven voor een parttime teamleider, met een opdracht meer scherp te brengen in de bedrijfsvoering op de werkvloer.

Bovenal willen we markeren dat de indringende opdracht aan ons zelf, dat we als bedrijf zullen overleven te midden van alle ontwikkelingen om ons heen, onverminderd van kracht blijft.

Klaas Dekker, voorzitter

1. Positie van dit document in ons besturingsconcept

Dit document past in een bestendige lijn om jaarlijks beleidsplannen te componeren als houvast voor inzicht, doorzicht en overzicht rond onze doelen en onze eigen continuïteit en als verantwoording naar onze partners. Maar ook als communicatiemiddel naar ieder die iets meer wil weten over onze stichting. Oogmerk is om draagvlak, helderheid te bieden en perspectief te schetsen. We borduren nu verder op de aanpak om voor twee jaar beleidsaccenten en –impulsen te formuleren. Te meer omdat de verdrijving van corona vooreerst een stempel op de samenleving blijft drukken en het tempo van realisatie van nieuwe of nieuw ingekleurde beleidsdoelen in onze sociale onderneming kan vertragen. Natuurlijk zijn er bij onze stichting meer en flankerende beleidsdocumenten (denk aan het jaarverslag, de jaarrekening) en communicatiemiddelen voor directe actualiteit (Website, Facebook, Instagram, LinkedIn, de nieuwsbrief)

We duiden nu de hoofdlijnen van de beleidsambities en starten met ons inspiratiekader: onze kernwaarden.

2. Onze kernwaarden

Onze kernwaarden vormen het houvast in al ons handelen. Ze blijven onveranderd. We gaan steeds terug naar de bron.

- Sociale activering
- Scholing en perspectief
- Biologisch en duurzaam
- Bijdragen aan de armoedebestrijding

3. Onze basis en context om de kernwaarden in te vullen

We redeneren vanuit een doel- en middel relatie. We markeren dan beleidsambities die voor een deel ook al zijn benoemd in vorige beleidsplannen en die nog specifieke aandacht en stuwende energie vergen.

> Onze omgeving

De gemeente verschaft ons vanuit de WMO middelen om de sociale activering te kunnen waarmaken. De vergoeding voor begeleiding van de deelnemers van Apeldoorn Werkt Mee bij de StadsAkkers voor 2021 is in eerste instantie fors tegengevallen. Hiervoor zijn verschillende oorzaken aan te wijzen, zowel bij de Gemeente Apeldoorn als bij onszelf. We zijn in gesprek met de gemeente om zo te bekijken op welke manier we toe kunnen werken naar een structureel financieel gezond evenwicht.

Tegenover een hoeveelheid dagopvang staat een vergoeding.

Onze beleidsinzet <1> is om, in goede samenwerking met de gemeente, toe te werken naar een grotere stabiliteit en continuïteit van de deelnemers op de akker.

> *Onze business case/opvijzelen verdienpotentie*

Deze is op orde maar vraagt om taakstellende accenten in de doorontwikkeling van de inkomsten. We hebben een breed palet aan activiteiten waar maatschappelijk rendement steeds prevaleert boven financieel rendement. We gaan in de periode van het beleidsplan stevige en bestendige keuzen maken rond het opkrikken van de verdienpotentie van onze sociale onderneming. Het theoretische kader van verdienmogelijkheden in de stadslandbouw is natuurlijk bekend. Vanuit die basis komt er een indringende analyse rond positionering van onze sociale onderneming en duiding van de echte kansen rond het opvijzelen van verdienkracht. We gaan keuzen formuleren <2>. We kiezen hooguit twee nieuwe kansrijke verdienwegen, omdat we focus willen houden; lees: de aandacht niet willen versnipperen. De operationalisering van verdienkansen om onze blokhut via organisatie van activiteiten die direct zijn gerelateerd aan onze onderneming, is al in gang gezet maar onder Covid-gesternte node nog even op de handrem gepositioneerd. Ook is er blijvend inzet subsidies en fondsbijdragen te verwerven.

> *Onze organisatiestructuur*

In het eerste jaar van dit beleidsplan zal er een versterking komen in de aansturing van de operationele dagelijkse bedrijfsvoering. Inmiddels is een vacature teamleider ingevuld. Er is nog een punt dat we ter hand nemen en dat behelst nog meer stevigheid aan te brengen in de dagelijkse bedrijfsvoering. Door te selecteren en te compartimenteren in de veelheid van vraagstukken waarmee we worden geconfronteerd blijven bijvoorbeeld werkgroepen waardevol. Die werkgroepen kunnen strakker worden ingebed. Het geheel vraagt om een doorontwikkeling in verantwoordelijkheden, communicatielijnen en formulering van takenpakketten. We hebben in 2021 een beroep gedaan op de Sesam Academie om een analyse te maken over onze organisatie. We zijn een lerende organisatie en we hebben in de afgelopen jaren vaker anderen laten kijken naar doel en middel en vormgeving van de onderneming. Natuurlijk laten we ons ook voeden door de Raad van Advies. We blijven dwarsdenken organiseren. Ook de recente verkenning rond professionalisering die gedaan is met de Sesam heeft een hoeveelheid aanknopingspunten opgeleverd. Het bruikbare deel zullen we in de periode van dit beleidsplan gaan implementeren <3>.

> *Onze bedrijfsomvang*

Onze perceptie in het beleidsplan 2019 was dat we, voor toen, een optimale grootte hebben bereikt in het areaal dat we aankunnen bij de verbouw en afzet. Maar onze organisatie groeit. Er was in het beleidsplan 2020-2021 nog een beleidsambitie om te mikken op vergroting van het areaal door een aanpalend perceel bij te huren van de gemeente. Dat lukt vooralsnog niet vanwege een studie naar de meeste gewenste vorm van gebiedsontwikkeling door de gemeente die ook ziet op dat naastgelegen perceel. We hebben al wel een studie naar aanwending van dat perceel gedaan en zijn alert op mogelijkheden bij te huren. We gaan zodra die mogelijkheid zich aandient een uiteindelijke afweging maken, met gebruik van de door ons al gedane voorstudie. Tegelijkertijd bewandelen we een nieuw spoor en dat is dat we in het eerste maanden van ons beleidsplan 2022-2023 een studie afronden <4> die gaat over een fundamentele herinrichting van ons terrein. Het gaat onder vele andere om een nog meer doordachte splitsing tussen natuurlijke inbedding en tuinbouwarealen. Dat strekt mede tot doel de ecologie nog verder te verbeteren. De inzet is ook teeltwisseling te accommoderen door een verbetering van de netto/bruto verhouding. Bijvoorbeeld door het terugdringen van de verkeersruimte die de tuinbouwstroken omlijsten. We kijken in dat verband ook naar een educatieve route en maken keuzen in relatie tot opvijzelen van de verdienpotentie (dat komt bovenop de beide keuzen in ambitie 2).

> *Onze vrijwilligers*

Het werven van meer specifiek gekwalificeerde vrijwilligers blijft hoog staan op de agenda. Er zijn veel en verscheidene werkzaamheden zowel op de akker als daarbuiten. We zijn in de kern een bedrijf met een grote variëteit aan werk. Velerlei inzet is bruikbaar. De overtuiging is er dat in de Apeldoornse samenleving vele expertise aanwezig is, die nog geen weg heeft gevonden naar ons bedrijf. We gaan verstrekt aan de slag om competentiegericht nieuwe vrijwilligers te mobiliseren voor werkzaamheden die in tijd zijn afgebakend en qua inhoud helder omljnd <5> .

> *Onze technische hulpmiddelen*

We wegen aanschaf van nieuwe hulpmiddelen grondig af. Niet alleen de budgettaire mogelijkheden en beperkingen maar ook de doordachte inzet ervan in ons productieproces met flankerende opleidingen blijven aandacht vragen bij investeringen en desinvesteringen. Er komt een lange termijn investeringsplan tot stand <6> waarin ambities, kosten en dekking worden ontvouwd. Bij de dekking is er onder meer de brug naar sponsoring in geld of natura.

> *Veiligheid*

Er is in 2021 een stevige risicoanalyse gedaan rond veiligheid op onze akker. We gebruiken immers vele grondstoffen en gereedschap en veiligheid voor onze mensen is topprioriteit. Telkens is er de prangende vraag: hebben we het veilig genoeg georganiseerd? In de eerste periode van het beleidsplan zal de duurzame implementatie van verbeteringsvoorstellen zijn afgerond en is er ook een permanente monitoring functie ingericht <7>.

> *Onze huisvesting*

Met de komst van de blokhut en met de in 2022 op te richten kapschuur zijn belangrijke voorwaardenscheppende investeringen gedaan met grote meerwaarde voor onze organisatie. Dat geldt ook voor kleinere zaken zoals een inmiddels overdekte wasplaats. Een specifieke wens is om tijdens de zomer weer te kunnen beschikken over de tent, die een grote betekenis heeft en ondersteunend is voor allerhande activiteiten. Er wordt gewerkt aan een plan om onze tent op een geschikte locatie te kunnen oprichten in de daartoe geschikte maanden van het jaar <8>.

> *Onze verbindingen met de samenleving*

Wij blijven de pluriforme verbindingen met bestaande partners en samenwerkingspartners met volle inzet continueren. We koesteren en maken nieuwe bruggen. Onze grondhouding is open te staan voor andere samenwerkingsvormen, die te maken hebben met realisatie van onze bedrijfsdoelen.

4. Sociale activering

Wij blijven mensen die buitenspel staan de kans bieden weer te laten meedoen in een veilige en respectvolle sociale werkgemeenschap, Maar onze opvang is ruimhartig: ieder die wil kan komen. Ieder doet mee naar kennen en kunnen. Dat heeft ook te maken met maatschappelijk rendement. Nagegaan wordt, in 2022, of er toegesneden (gericht op competentie, inpasbaarheid etc.) afspraken met mensen die bij ons vrijwilliger zijn of dat willen worden, gemaakt kunnen worden <9> Een en nader zonder geweld te doen aan onze insteek van werken naar vermogen in een respectvolle werkomgeving. Onze opvangcapaciteit is niet onbegrensd. Ook vrijwilligers vragen om aandacht en begeleiding en die gaat verder dan louter instructie op de werkvloer.

5. Scholing en perspectief

We gaan door met het uitvoeren van onze SVA1 opleiding. We zoeken dekking voor de productiekosten. De economische uitvoerbaarheid is in beeld gebracht. We zoeken samenwerking met andere providers, waaronder de Bolster in Voorst. Samenwerking kan bijvoorbeeld betekenen: inhuur van docenten, economische samenwerking, doorverwijzing naar elkaar. We maken aan de hand van een al beschikbaar Opleidingsplan in 2022 een keuze rond de samenwerkingsvorm <10> en starten met nieuwe groepen leerlingen.

6. Duurzaam

We willen een rol blijven vertolken om te komen tot een duurzame omgang met grondstoffen en hulpmiddelen, daartoe gerekend afwegingen bij de inkoop en scheiding van afvalstoffen. Het is al zo vanzelfsprekend ingedaald in het DNA van ons bedrijf dat we het niet als aparte beleidsambitie formuleren.

7. Inzet in de armoedebestrijding

We blijven doorgaan met verstrekking van geteelde producten aan de voedselbank. Onze deelnemers en vrijwilligers krijgen na verrichte arbeid een voedselpakket dat men zelf kan samenstellen. We blijven ervoor openstaan om aanvragen vanuit andere initiatieven die gericht zijn op armoedebestrijding te ondersteunen met onze eigen groente en fruit. De belangrijkste vorm van armoedebestrijding is natuurlijk sociale activering.

8. Positie in de stadslandbouw

We zijn in het verleden gestart met een tuinderij die vooral instrumenteel was bij de dagopvang. Gaandeweg is het accent verschoven. We zijn al jaren SKAL-gecertificeerd en onze inspanning daartoe is gebaseerd op onze ambitie om een biologisch bedrijf te willen zijn. Dat is ook voor de komende jaren onverkort de inzet. Daar komt nu iets bij: Europa legt veel accent op bio-verbouw en ketenverkorting: maak de afstand tussen verbouw van voedsel en consumptie ervan zo kort mogelijk. Stadslandbouw is een verzamelnaam met veelsoortige vormen. Wij beoefenen er een van, maar waar kan de vorm nog toepasselijker worden? We hebben de beleidsambitie <11> ons sterker te willen profileren als stadslandbouwbedrijf. Dat kan als bijvangst opleveren: meer inkomsten. Dit is dan aanvullend op de eerder benoemde actie (ambitie 2) onze verdienpotentie te willen gaan vergroten. We gaan in dat verband expertise mobiliseren door uitgeschreven onderzoeksopdrachten uit te zetten bij het hoger onderwijs. <12>

9. Onze verkoop

De winkel heeft met dank aan de Rotary een forse kwaliteitsinjectie gekregen. Nagegaan wordt hoe we komen tot ruimere openstelling. Dat is een dringende noodzaak. Daartoe moeten we structureel een ruimere personele bezetting mobiliseren. <13>

We blijven doorgaan met het organiseren van markten op ons terrein en houden de inzet ons te blijven presenteren bij festivals etc. die door anderen worden geïnitieerd. Hierin maken we duidelijke keuzes vanuit onze doelen en vanuit beschikbare personele bezetting. <14> Er loopt met behulp van ROC studenten een studie naar voor ons haalbare bezorgsystemen.

10. Disclaimer

De geformuleerde ambities gaan we met kracht oppakken. Tegelijkertijd is realisme geboden. De financiële foto van ons bedrijf dwingt tot behoedzaamheid. En corona is er nog en dat vraagt veel aandacht voor extra maatregelen en voor de continuïteit. Dat kan natuurlijk beperking geven in het ritme om zaken daadwerkelijk op te kunnen pakken.

De beleidsacties op een rij:

1. Samen met de gemeente vlot willen zoeken naar en bereiken van een nieuw evenwicht in structurele inkomsten en structurele uitgaven i.v.m. onze WMO rol.
2. Keuzen formuleren rond het opvijzelen van de verdienkracht
3. De bruikbare aanknopingspunten van de rapportage van de Sesam Academie ter hand nemen
4. Studie afronden naar een fundamenteel andere inrichting van ons terrein
5. Nieuwe vrijwilligers mobiliseren vanuit een competentieprofiel
6. Langetermijn investeringsplan formuleren rond de hulpmiddelen
7. Implementatie verbeteringsvoorstellen rond de veiligheid op de akker
8. Geschikte plek zoeken voor onze tent want is dienstbaar aan onze bedrijfsdoelen
9. Afsprakenkader maken rond de vrijwilligers
10. Doorgaan met het aanbieden van opleidingen en nagaan hoe we dat in samenwerking kunnen doen
11. Sterkere profilering als stadslandbouworganisatie
12. Onderzoekopdrachten uitzetten bij het hoger onderwijs
13. Ruimere personele bezetting arrangeren voor onze winkel
14. Doorgaan met het organiseren van markten op ons terrein en deelname, mits gemotiveerd en haalbaar, aan activiteiten van anderen.

Daar
bloei je
van op